

Neurozobrazovací kazuistika

MUDr. Martin Pail, Ph.D.¹, MUDr. Marta Pažourková², prof. MUDr. Milan Brázdil, Ph.D.^{1,3}

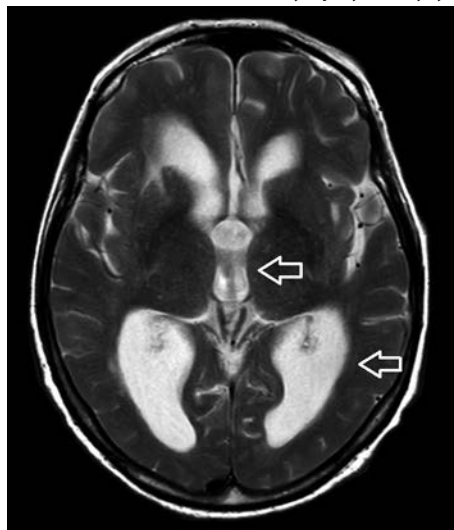
¹I. neurologická klinika, FN u sv. Anny v Brně a LF MU, Brno

²Klinika zobrazovacích metod, FN u sv. Anny v Brně a LF MU, Brno

³Středoevropský technologický institut, CEITEC MU, Brno

Pacientka, nar. 1935, na naší klinice hospitalizována v listopadu roku 2015 pro susp. **normotenzní hydrocefalus** (NPH – normal pressure hydrocephalus) dle CT vyšetření mozku a klinicky vyjádřené Hakimovy triády (postupná progresse frontální apraxie chůze, kognitivní deteriorace a inkontinence), dále přítomen kolísající stav vědomí až do lehké somnolence, kvadrupyramidový syndrom a paréza pohledu vzhůru. Rozvoj prvních klinických příznaků časově nejasný, anamnesticky přibližně až jeden rok, výrazná akcentace obtíží poslední měsíc. Dle doplněného MRI vyšetření mozku potvrzen obraz normotenzního čtyřkomorového hydrocefalu. Za hospitalizace provedena evakuační lumbální punkce s dobrým efektem na klinický stav pacientky, především zlepšen stav vědomí. Likvor byl cytologicky nezábnětlivý. Následně provedena na Neurochirurgické klinice naší ne-

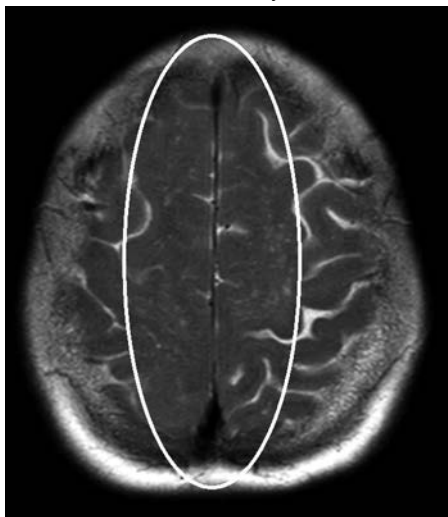
Obr. 1. T2 v.o. transverzální rovina – výrazné rozšíření komorového systému (3. komory i obou postranních komor) a jen mírné rozšíření zevních likvorových prostorů zvl. inzulaních cisteren (širší bývají i Sylvické rýhy)

mocnice implantace ventrikulo-peritoneálního shuntu s velmi příznivým klinickým efektem. Dle kontrolního MR vyšetření mozku došlo také k normalizaci širší komorového systému.

Poděkování doc. MUDr. Evě Brichtové, Ph.D., za poskytnutí klinických dat.

Obr. 2. T2 v.o. transverzální rovina – sulky na konvexitách při falxu jsou vymizelé (označeno oválem) na rozdíl u atrofie mozku, kde jsou rozšířené

Obr. 3. T2 v.o. koronární rovina – ostrý kalózní úhel (mezi stropy frontálních rohů postranních komor), u atrofie mozku se blíží 180°

Obr. 4. T2 flair transverzální rovina – výrazné periventrikulární hyperintenzity bílé hmoty (označeno šipkou), na kterých se kromě cévních změn v.s. podílí i intersticiální edém při transependymálním průsaku likvoru, a drobné paraventrikulární hyperintenzity bílé hmoty (*) v.s. na podkladě cévních změn, které bývají u pacientů s NPH četnější ve srovnání se stejně starými pacienty bez NPH

Obr. 5. T1 v.o. sagitální rovina – mokovod (označeno plnou šipkou) je volně průchodný, rozšíření recesů na spodině 3. komory (označeno prázdnou šipkou), dále prostornější 4. komora (tato nemusí být u NPH rozšířená) a cisterna magna permagna (*), jež nespádá do obrazu NPH, jedná se o přidruženou varietu v zadní jámě

KORESPONDENČNÍ ADRESA AUTORA:

MUDr. Martin Pail, Ph.D., martin.pail@fnusa.cz

I. neurologická klinika, FN u sv. Anny v Brně a LF MU, Pekařská 53, 656 91 Brno

Cit. zkr: Neurol. praxi 2017; 18(5): 352

NEUROLOGOVÉ SE PTAJÍ...

Jaká je regulace preskripce konopí? Jsou někteří lékaři registrováni k preskripci?

K.F., Bukovinka

Konopí pro léčebné použití patří mezi léčivé a návykové látky a je určeno k přípravě individuálně připravovaných léčivých přípravků (IPLP) s obsahem konopí pro léčebné použití v lékárnách. V této souvislosti je nutno podotknout, že lékárna může připravovat IPLP pouze z léčivé látky konopí pro léčebné použití, která splňuje kritéria kvality podle vyhlášky č. 236/2015 Sb., a jejíž jakost je doložena Osvědčením o kvalitě vydaným kontrolní laboratoří v souladu se zákonem o léčivech. Existenci uvedené vyhlášky, jako samostatného právního předpisu zaměřeného výlučně na konopí pro léčebné použití, je možno vnímat z pohledu ostatních léčiv jako výjimečnou. Již samotný název vyhlášky č. 236/2015 Sb., (o stanovení podmínek pro předepisování, přípravu, distribuci, výdej a používání IPLP s obsahem konopí pro léčebné použití) předurčuje její faktický obsah. Určuje druhy konopí pro léčebné použití stanovené k předepisování (příloha č. 1) a souhrnné maximální množství ko-

nopí vydané pro jednoho pacienta (nejvýše 180 g usušené rostlinné drogy měsíčně). V příloze č. 3 stanoví seznam lékařských specializací, které jsou oprávněny k předepisování konopí pro léčebné použití, a dále seznam indikací, na které je lékař oprávněn toto léčivo předepsat. Z vyhlášky vyplývá také povinnost předepisujícího lékaře uvádět na každý recept vedle druhu konopí pro léčebné použití a procentuálního obsahu účinných látek THC a CBD také dávkování a cestu podání léčiva. Lékař může předepsat konopí pro léčebné použití pouze pacientům od 18 let a na jeden recept může předepsat pouze množství léčiva odpovídajícím dávce pro zajištění jednoměsíční léčby pro danou indikaci.

Konopí pro léčebné použití je možno předepsat v souladu se zákonem č. 378/2007 Sb., o léčivech pouze na elektronický recept s omezením. Elektronický recept s omezením předepisující lékař zašle do centrálního úložiště elektronických receptů, které mu obratem sdělí identifikační znak, kterým je zaslaný elektronický recept opatřen. V případě léčivého přípravku s omezením, což je i případ IPLP s obsahem konopí pro léčebné použití, centrální úložiště elektronických receptů sdělí identifikační znak jen tehdy, jsou-li

splněny podmínky pro předepisování definované prováděcím právním předpisem (vyhláška č. 236/2015 Sb., vyhláška č. 54/2008 Sb.). Tento identifikační znak, na jehož základě bude léčivo v lékárně vydáno, musí předepisující lékař sdělit pacientovi. Centrální úložiště elektronických receptů je propojeno s registrem pro léčivé přípravky s omezením, jehož správcem je SÚKL a jehož účelem je zajištění omezení předepsání a výdeje konopí pro léčebné použití na množství stanovené vyhláškou č. 236/2015 Sb. (180 g / 1 pacient / 1 měsíc). Před zahájením přípravy IPLP s obsahem konopí pro léčebné použití si vydávající farmaceut vyžádá potřebné údaje v registru pro léčivé přípravky s omezením za účelem zjištění, zda je splněna podmínka množství omezení pro přípravu. Přípravu neuskuteční, bylo-li pacientovi omezené množství konopí pro léčebné použití ve stanoveném období již vydáno, nebo pokud registr pro léčivé přípravky s omezením obsahuje záznam o tom, že je uskutečňována příprava v jiné lékárně.

Lékaři s danou specializovanou způsobilostí se k předepisování konopí pro léčebné použití registrují na SÚKL. Od 2. 9. 2017 bude tento proces probíhat prostřednictvím nového regis-

Indikace	Specializovaná způsobilost lékaře
Chronická neutišitelná bolest (zejména bolest v souvislosti s onkologickým onemocněním, bolest spojená s degenerativním onemocněním pohybového systému, systémovým onemocněním pojiva a imunopatologickými stavy, neuropatická bolest, bolest při glaukomu)	klinická onkologie radiační onkologie neurologie paliativní medicína léčba bolesti revmatologie ortopedie infekční lékařství vnitřní lékařství oftalmologie dermatovenerologie geriatrie
Spasticita a s ní spojená bolest u roztroušené sklerózy nebo při poranění míchy, nebolestivá úporná spasticita zásadním způsobem omezující pohyb a mobilitu, nebo dýchání pacienta, mimovolné kineze způsobené neurologickým onemocněním a další zdravotní komplikace, mající původ v neurologickém onemocnění, nebo úrazu páteře s poškozením míchy, či úrazu mozku, neurologický třes způsobený Parkinsonovou chorobou a další neurologické potíže dle zvážení ošetřujícího lékaře	neurologie geriatrie
Nauzea, zvracení, stimulace apetitu v souvislosti s léčbou onkologického onemocnění nebo s léčbou onemocnění HIV	klinická onkologie radiační onkologie infekční lékařství dermatovenerologie geriatrie
Gilles de la Tourette syndrom	psychiatrie
Povrchová léčba dermatóz a slizničních lézí	infekční lékařství dermatovenerologie geriatrie

tračního formuláře dostupného na stránkách www.epreskripce.cz. Na těchto stránkách bude také zveřejněn postup, kterým budou lékaři při registraci procházet. Konopí pro léčebné použití bude od 2. 9. 2017 standardně předepisováno v systému eRecept. Lékaři budou používat svůj standardní ambulantní nebo nemocniční SW systém jako před rokem 2016. Lékaři, kteří doposud předepisovali konopí pro léčebné použití v aplikaci na www.erecept-sukl.cz a zároveň mají

přístupové údaje ke standardnímu eReceptu, budou moci bez komplikací od září předepisovat konopí pro léčebné použití i nadále (ve svém nemocničním nebo ambulantním SW). Lékaři, kteří nyní předepisují konopí v aplikaci na www.erecept-sukl.cz a nemají doposud přístupové údaje k systému eRecept, budou muset o tyto údaje požádat standardní cestou. Bez toho nebudou moci od září předepisovat elektronické recepty na konopí pro léčebné použití.

Vzhledem k tomu, že jednotlivé diagnózy jsou přesně definovány výše uvedenou vyhláškou, je možné konopí pro léčebné použití použít právě jen ve vyjmenovaných indikacích.

*PharmDr. Marcela Škrabalová
vedoucí Odd. Státní agentury
pro konopí pro léčebné použití
marcela.skrabalova@sukl.cz
Státní ústav pro kontrolu léčiv*